

## Opinie - Meer belastingen? Neen, andere belastingen! (9.2.11)

*Onze sociale welvaartsstaat of verzorgingsstaat kan niet overeind blijven zonder meer fiscale rechtvaardigheid. Wij stellen vast dat in ons land in toenemende mate alleen nog gewone mensen belastingen betalen en dat nieuwe besparingen de levenskwaliteit en de bestaanszekerheid van velen bedreigen.*

*Overall in Europa, na de redding van de banken en de daarop volgende economische crisis, zoeken regeringen naar tientallen miljarden euro's. Snoeien in de sociale zekerheid zou niet te vermijden zijn en 'iedereen' zou moeten inleveren!*

Iedereen? Ook de mensen die van te lage uitkeringen moeten rondkomen?

Of werkenden die een inkomen hebben waarmee ze nauwelijks boven de armoedegrens uitkomen?

Bovendien eisen grote vermogens, sterke bedrijven en speculanten met toenemend succes het recht op om zich te verrijken ten koste van de gemeenschap.

De Belgische federale regering zou naar verluidt tegen 2015 25 miljard euro moeten vinden om het overheidstekort aan te vullen. Volgens het Financieel Actie Netwerk moeten we daarvoor niet de weg volgen van een beperking van de sociale uitgaven, maar wel die van een betere verdeling van de fiscale druk of een gerichte verhoging van de belastinginkomsten. Wij willen niet dat mensen met een laag en middelhoog inkomen een tweede keer de crisis betalen. Bezuinigingen zouden trouwens een economische heropleving en dus de werkgelegenheid in het gedrang brengen.

**Die keuze voor een andere fiscaliteit** wordt gerechtvaardigd doordat de belastingen, in hun verschillende vormen, momenteel niet echt progressief zijn. Zij benadelen de lage en de middelhoge inkomens; maar ze kennen allerlei voorrechten toe aan mensen met vermogen of een hoog inkomen. Dat blijkt uit verscheidene mechanismen.

Terwijl de belastingheffing al vrij vroeg begint (heel lage inkomens betalen al 25% belastingen), zijn er bij twee opeenvolgende belastinghervormingen (in de jaren 1980 en bij de hervorming Reynders in 2002) **vijf hogere schijven van de personenbelasting geschrapt** (van 62,5% tot 50%). Dat betekent dat de belasting in verhouding vrij snel eindigt voor degenen die hebben kunnen genieten van de financiële overvloed van de voorbije jaren.

Dat fenomeen is in België nog versterkt door de **stopzetting van de globalisatie van de inkomsten** in 1982. Sinds die datum heeft de belasting immers geen betrekking meer op het geheel van de inkomsten (dat wil zeggen op de som van de inkomsten uit arbeid + onroerend goed + kapitaal). Inkomsten uit kapitaal (obligaties, aandelen, BEVEKs, ...) worden forfaitair en afzonderlijk belast (bevrijdende voorheffing), terwijl aandeelhouders en speculanten dankzij de financiële sfeer die is gecreëerd door het neoliberale beleid van deregulering overvloedige winsten opstrijken.

Naast die voordelen, die eigenaars van kapitaal bevoorrechten tegenover mensen die leven van hun arbeid of van een sociale uitkering, moeten we ook nog rekening houden met enkele **typische kenmerken van het Belgische belastingstelsel**.

\* Er bestaat in ons land geen belasting op **kapitaalwinsten** (dat geldt verder enkel nog in Luxemburg en Zwitserland).

\* En België kent **evenmin een centrale database met bankgegevens** die openstaat voor de belastingadministratie en die een snelle toegang tot bankrekeningen mogelijk zou maken, zoals bijvoorbeeld het FICOBA-bestand in Frankrijk. Het werkelijke **bankgeheim** (het verbod op het

doorgeven van informatie, behalve bij successie of in geval van ernstige verdenkingen) wordt te gemakkelijk gelijkgesteld met de verplichting tot 'geheimhouding', die elke werknemer uiteraard moet naleven. Die verplichting wordt trouwens ook erkend door de Belgische overheid. Het is immers conform die realiteit dat België via de Centrale voor kredieten aan particulieren de bedienden van bankinstellingen de toelating geeft om de schuldsituatie van hun cliënten na te trekken voor ze een nieuwe lening kunnen krijgen. Het doel van die toelating is de strijd tegen de overmatige schuldenlast, maar **is de strijd tegen belastingfraude dan een minder nobel doel?** En zijn de ambtenaren van de belastingadministratie dan minder betrouwbaar in het naleven van het beroepsgeheim dan het personeel van de banken?

Het bankgeheim zorgt ervoor dat de **financiële ondoorzichtigheid** blijft bestaan. Het bevordert de **sociale en fiscale fraude**, die op 20 à 30 miljard euro wordt geschat. Die fraude werd onlangs nog aan het licht gebracht door een parlementaire commissie die 108 aanbevelingen formuleerde, waarvan wij ongeduldig op de uitvoering wachten. Het bankgeheim bestendigt ook de **belastingontduiking** naar 'zwarte gaten' in het financieelwezen (de belastingparadijzen), die heel talrijk zijn in Europa...

\* Het **voortbestaan van het fiscale bankgeheim** vormt een belangrijke belemmering voor een betere controle op de belastbare inkomsten, maar ook voor de doeltreffende inning van alle belastingen en andere heffingen op zowel het federale niveau als de andere bevoegdheidsniveaus. Zelfs wanneer de belastingadministratie erin slaagt een fiscale fraude te ontdekken, lukt het haar niet altijd om de verschuldigde belastingen te laten betalen, met name omdat de bankrekeningen van de belastingplichtigen niet bekend zijn. Dat is ongeveer hetzelfde als wanneer een rechter iemand zou veroordelen, maar de veroordeelde bij gebrek aan middelen niet zou worden vervolgd en de straf nooit zou worden voltrokken.

\* Er bestaat **geen belasting op vermogens of bezittingen**. De eigenaars van vermogen en bezittingen ontsnappen op onevenredige wijze aan de belastingen in verhouding tot de omvang van hun vermogen en hun inkomsten. Ondanks het bestaan van het bankgeheim kunnen we voor België toch uitgaan van een cijfer van 72.000 dollarmiljonairs (met meer dan 1 miljoen dollar beschikbaar buiten de overige bezittingen) en 717 miljard euro aan vermogen van particulieren (contante en beschikbare financiële middelen). Ondanks de crisis is dat toch een gemiddeld vermogen per volwassen inwoner van 150.000 euro... Laten we dat cijfer toch even vergelijken met dat van het aantal mensen dat onder de armoededrempel leeft: 15 % van de bevolking, dat is één persoon op zeven! Er zijn dus nogal wat rijke Belgen, maar die rijkdom is niet alleen zeer ongelijk verdeeld (20% van de Belgische gezinnen bezit een vermogen van meer dan 500.000 euro), maar is ook vooral "particuliere" rijkdom. Die rijkdom dient niet het algemeen belang, dat kan alleen de overheid en die is arm tegenover de particuliere hoge vermogens. (de federale overheid ontvangt jaarlijks ongeveer 160 miljard euro aan fiscale inkomsten)

\* Bij al die voordelen komt dan ook nog de **notionele interestaftrek** en andere belastingverminderingen waarvan de grootste beursgenoteerde bedrijven genieten, die vrijwel geen belastingen betalen op hun winsten, tot groot geluk van hun aandeelhouders. Eén opmerkelijk feit: wij stellen vast dat landen die hun vennootschapsbelasting de laatste tijd sterk hebben verlaagd vandaag worden geconfronteerd met een op hol geslagen schuldenlast: met name Griekenland en Ierland.

Door dat alles kunnen we België gerust een fiscaal eilandje of gewoon zelfs een belastingparadijs noemen!

Een opgedreven echte strijd tegen belastingfraude, een correcte inning van de belastingschulden die werkelijk te vel achterstand kennen en een hogere belasting van de hoge inkomens van particulieren

en bedrijven zijn onontbeerlijke voorwaarden om uit de crisis te raken. Daardoor zou het zeker ook mogelijk zijn om de overheidsschuld te beperken, de staat de middelen te leveren om overheidsbanen te creëren en steun te bieden aan de laagste inkomens.

Het komt er niet op aan om meer belastingen te heffen, maar wel op een andere manier. En in elk geval mogen niet alleen de mensen die enkel leven dankzij hun arbeid of een sociale uitkering worden belast.

Er is ook een campagnewebsite ([www.hetgrotegeld.be](http://www.hetgrotegeld.be)). Die bevat de belangrijkste elementen van deze campagne voor eerlijke, herverdelende belastingen voor een ontwikkelde en democratische samenleving. De lancering van deze campagne wordt in zowel het noorden als het zuiden van het land ondersteund met allerlei manifestaties en initiatieven van vakbonden, NGO's en sociale actiegroepen. Bezuinigingen zijn geen noodlot... er bestaan fiscale alternatieven!

**Daarom lanceren FAN en RJF een nationale actiecampagne met concrete eisen.**  
**Je kunt de eisen ondertekenen op [www.hetgrotegeld.be](http://www.hetgrotegeld.be) en [www.lesgrossesfortunes.be](http://www.lesgrossesfortunes.be)**

**Eisen op federaal niveau**  
zie tabel in bijlage.

**Eisen op internationaal en Europees niveau**

### ***1. Invoering van een financiële transactietaks (FTT)***

De Belgische regering moet blijven aandringen dat er een Financiële Transactie Taks (FTT) komt op Europees en mondiaal niveau. Een FTT biedt financiële middelen voor de strijd tegen de globale opwarming van de aarde en voor de strijd tegen de armoede en de honger in de wereld. De FTT zou net als de Tobintaks een regulerend effect hebben. Het zou speculaties en buitensporige liquiditeiten verminderen. Dit zou bijdragen tot meer stabiliteit van het financiële stelsel. Een taks van 0,05% zou wereldwijd 375 miljard euro per jaar kunnen opbrengen. Ter vergelijking: in 2009 werd globaal 102 miljard euro aan ontwikkelingshulp gegeven.

### ***2. Automatische uitwisseling van financiële gegevens***

Door belastingontduiking en -fraude onthouden de belastingparadijzen de andere staten en hun inwoners belastinginkomsten. In de huidige tijden van begrotingsschulden van staten treft dit mislopen van inkomsten in de eerste plaats de openbare diensten en de sociale subsidies. De persoonlijke bezittingen die zich in belastingparadijzen bevinden, worden wereldwijd door de OESO geschat op 3750 tot 5250 miljard euro. Het jaarlijks verlies aan fiscale inkomsten van de staten omwille van beleggingen in belastingparadijzen bedraagt ongeveer 188 miljard euro. Om corruptie en fraude te bestrijden eist het FAN een automatische uitwisseling van gegevens tussen de staten op alle financiële producten.

### ***3. Invoering van een Europese minimum vennootschapsbelasting***

Het tarief van de vennootschapsbelasting staat al lang onder druk. Door de vele aftrekken en misbruiken betalen vennootschappen weinig tot geen belastingen. De concurrentie tussen de Europese landen leidt ertoe dat de vennootschapsbelasting zo goed als niets meer opbrengt. Het Fan eist dat er een evenwaardige belasting wordt geheven door de invoering van een minimumbelasting op basis van een vergelijkbare grondslag.

Het FAN/RJF aanvaardt de groeiende kloof tussen de gewone mensen die belastingen betalen en het grote geld dat ontsnapt niet langer en pleit voor een fiscale omwenteling: zonder herverdeling en fiscale rechtvaardigheid wordt sociale welvaart en veiligheid onbetaalbaar niet alleen in België maar ook in Europa en mondiaal.

Niet door de aanlokkelijke wortel van belastingsverlagingen kan de overheid de zorg verzekeren voor ouders en grootouders, gratis en goed onderwijs voor kinderen en kleinkinderen organiseren, beter openbaar vervoer en publieke diensten aanbieden, de strijd tegen de klimaatverandering aangaan, een zorgzame samenleving voor iedereen ontwikkelen, maar door kordate belastingverschuivingen: van arbeid naar vermogen.

Het grote geld mag niet ontsnappen.

***Het FAN (Financieel Actie Netwerk) is een samenwerkingsverband tussen ABVV, ACLVB, ACV, ATTAC Vlaanderen, Bond Beter Leefmilieu, KWB, LBC-NVK, Netwerk Vlaanderen, Oxfam-Solidariteit en 11.11.11.***

#### **Voor FAN en RJF**

**Eric GOEMAN**, Coördinator FAN (Financieel Actie Netwerk), [eric.goeman@skynet.be](mailto:eric.goeman@skynet.be)

**Daniel Puissant**, Secretaris RJF (Réseau pour la Justice Fiscale), [puissantd@gmail.com](mailto:puissantd@gmail.com)

Links

[Tabel eisen FAN-RJF](#)

.